

Vlaams
Parlement

ingediend op **1607** (2017-2018) – Nr. 2
18 april 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen
uitgebracht door Piet De Bruyn

over het voorstel van decreet

van Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Tom Van Grieken,
Ortwin Depoortere, Stefaan Sintobin en Anke Van dermeersch

houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997
houdende de Vlaamse Wooncode,
wat de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden
voor een sociale woning betreft

Samenstelling van de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen:

Voorzitter: Lorin Parys.

Vaste leden:

Björn Anseeuw, Piet De Bruyn, Jelle Engelbosch, Marc Hendrickx, Lorin Parys, Tine van der Vloet;
An Christiaens, Dirk de Kort, Katrien Partyka, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
Michèle Hostekint, Bart Van Malderen;
An Moerenhout.

Plaatsvervangers:

Ingeborg De Meulemeester, Lies Jans, Kathleen Krekels, Elke Sleurs, Nadia Sminate,
Herman Wynants;
Griet Coppé, Michel Doomst, Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elke Van den Brandt.

Toegevoegde leden:

Guy D'haeseleer;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1607 (2017-2018) – Nr. 1: Voorstel van decreet

De Commissie voor Wonen, Armoedebeloid en Gelijke Kansen besprak op 28 maart 2019 het voorstel van decreet van Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Tom Van Grieken, Ortwin Depoortere, Stefaan Sintobin en Anke Van dermeersch houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden voor een sociale woning betreft.

1. Toelichting door Guy D'haeseleer

Guy D'haeseleer zegt dat het voorliggende voorstel van decreet ook tijdens de vorige zittingsperiode al werd ingediend, maar dat maakt het niet minder actueel. Er staan 135.000 kandidaat-huurders op de wachtlijsten voor een sociale woning (122.000 als de mutaties niet worden meegerekend). De wachttijd voor de toewijzing van een geschikte woning bedraagt gemiddeld drie jaar. Vele Vlaamse behoeftigen vallen dus uit de boot en moeten zich noodgedwongen wenden tot de private huurmarkt, die voor hen helaas maar al te vaak onbetaalbaar is.

Anderzijds worden we in de sociale huisvesting geconfronteerd met voortschrijdende gettovorming. Vroeger was dat er alleen in de grote steden, maar nu doet het fenomeen zich ook in de provinciesteden voor. Steeds meer immigranten wenden zich tot de sociale huisvesting en de percentages immigranten die effectief een sociale woning krijgen toegewezen, stijgen jaar na jaar. In steeds meer steden wordt die toenemende gettovorming stilaan problematisch, niet alleen in Antwerpen, maar ook in Gent, Leuven of Aalst, en zelfs in Ninove, waar 35 procent van de sociale woningen aan vreemdelingen wordt toegewezen. Dat geeft problemen die in de komende jaren nog zullen toenemen, aangezien 32 procent van de personen op de wachtlijsten in Vlaanderen vreemdeling is. Naar het percentage nieuwe Belgen kan alleen gegist worden. Als we het land van herkomst of de migratieachtergrond in aanmerking zouden nemen, zouden we tot een veel groter percentage komen.

Het voorliggende voorstel van decreet voorziet in een prioritaire toewijzing van sociale woningen aan personen met de Belgische nationaliteit. De inspiratie voor het voorstel vonden de indieners in Denemarken, waar de toegang tot de sociale zekerheid en tot allerlei andere sociale voorzieningen grotendeels wordt voorbehouden aan personen die al voldoende lang legaal in Denemarken wonen. Het voorstel van decreet beoogt dat vreemdelingen minstens zeven van de acht jaar die voorafgaan aan de aanvraag legaal in het land verbleven hebben en minstens drie jaar een inkomen uit arbeid hebben gehad vooraleer ze zich kandidaat kunnen stellen voor de toewijzing van een sociale woning.

Door een dergelijk beperkend toewijzingsbeleid meent hij dat niet alleen een halt kan worden toegeroepen aan de gettovorming in de sociale huisvesting, maar dat er bovendien ook woningen vrijkomen voor autochtone Vlamingen met een laag inkomen, die nu al te dikwijls worden geconfronteerd met lange wachtlijsten en die het eerste slachtoffer zijn van decreetswijzigingen die de laatste jaren zijn doorgevoerd. De uitsluiting uit de sociale zekerheid van personen die pas zijn geïmmigreerd of geen inkomen hebben uit arbeid, zal bovendien als positief gevolg hebben dat de aantrekkingskracht van Vlaanderen voor asielzoekers, die erg geïnteresseerd zijn in onze sociale voorzieningen, fors zal afnemen.

2. Algemene bespreking

Lorin Parys meent dat Guy D'haeseleer volhardt in de boosheid als het gaat over het indienen van voorstellen van decreet die geen enkele kans hebben om juridisch stand te houden en dus ook maar één dag in werking te kunnen treden. De indieners beseffen volgens hem maar al te goed dat de proportionaliteit van

wat ze voorstellen juridisch erg betwistbaar is en dat de Grondwet dat gewoon niet toelaat. Het voorstel is dus een maat voor niets.

In Vlaanderen wordt vandaag geen enkele speciale voorrang gegeven aan vluchtelingen op de wachtlijsten van de sociale huisvestingsmaatschappijen, ook niet aan subsidiair beschermden. Hopelijk weten de indieners dat. Indien echter vluchtelingen die hier mogen zijn volgens het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, dus erkend als persoon op de vlucht voor geweld of politieke vervolging in het land van oorsprong, vervolgens voldoen aan de sterk verscherpte integratievoorwaarden inzake integratie, zoals bijvoorbeeld het leren en kennen van de Nederlandse taal, dan kunnen zij in aanmerking komen om ingeschreven te worden op de wachtlijst van een sociale huisvestingsmaatschappij, en er is trouwens geen andere keuze voor de maatschappij dan zo te handelen. Wij kunnen wel aan de lokale besturen vragen dat de lokale binding wordt verscherpt, wat kan worden ingeschreven in het toewijzingsreglement van een sociale huisvestingsmaatschappij en wat vele lokale besturen ook doen.

Dat is een essentieel verschil tussen de N-VA, die consequent staat voor een inclusief nationalisme, dat mensen integreert die deel willen uitmaken van de club en aan alle voorwaarden voldoen en voor wie dan dezelfde rechten en plichten gelden, en het Vlaams Belang, dat voorstellen indient die ongrondwettelijk zijn.

Katrien Partyka sluit zich daarbij aan en vult aan dat sociale woningen geen vorm van sociale zekerheid zijn. We verwachten niet van autochtone Vlamingen dat ze gewerkt hebben om recht te hebben op een sociale woning en we vragen dat ook niet van andere mensen. Bovendien is er een grondwettelijk probleem. De indieners weten evengoed dat de lokale toewijzingsreglementen al voldoende regels bevatten waardoor men de facto enkel in aanmerking komt voor toewijzing indien men al een aantal jaar in de gemeente in kwestie woont. Dit voorstel van decreet wil een bepaald punt maken, maar verder is het eigenlijk zinloos.

Guy D'haeseleer repliceert dat hij nog wel meer verschillen ziet tussen Vlaams Belang en N-VA. Volgens hem zijn we al jaren bezig met de uitverkoop van onze sociale zekerheid, zowel wat uitkeringen als wat voorzieningen betreft. Hij vindt het niet buitenproportioneel om iemand te vragen eerst gedurende een periode bij te dragen aan het sociale systeem vooraleer hij kan gebruikmaken van sociale voorzieningen, zoals dat in Denemarken de gangbare praktijk is. Denemarken is op dat vlak vernieuwend en dat is zeker inzake het gebruik van sociale voorzieningen en sociale woningen ook een rem voor vele vreemdelingen om naar Denemarken te trekken.

Onze sociale zekerheid en onze sociale voorzieningen zijn zo laagdrempelig toegankelijk dat ze een grote aantrekkingskracht hebben op buitenlanders. Gezien de besparingen die voortdurend worden aangekondigd in de sociale zekerheid, moet men beseffen dat die situatie financieel onhoudbaar is en dat er steeds minder een maatschappelijk draagvlak voor is. Er werd gevraagd waarom mensen eerst een aantal jaren zouden moeten werken vooraleer ze toegang krijgen tot sociale voorzieningen. Maar dat doen we nu al voor de werkloosheidsverzekering: mensen moeten een bepaalde periode hebben gewerkt om te worden toegelaten tot het socialezekerheidsstelsel.

Er wordt snel gezegd dat dit soort voorstellen nooit de toets van de Raad van State of het Grondwettelijk Hof zouden doorstaan. Dat is naar zijn mening een kwestie van goede wil en van motivering waarom men een bepaalde regeling wil invoeren. De bestrijding van gettovorming en de aanpak van leefbaarheids- en samenlevingsproblemen in de sociale woonwijken zijn een zeer legitiem doel. Hij vindt dat vreemdelingen buitenproportioneel toegang hebben tot sociale

woningen omdat ze gemiddeld meer kinderen hebben dan in Vlaamse gezinnen en, door de invoering van de rationele bezetting, het overgrote deel van de gezinnen die de grotere woningen betrekken uit vreemdelingen bestaat. Dat leidt tot toestanden van gettovorming en andere problemen waarvoor geen enkel draagvlak bestaat bij de bevolking.

Het komt erop aan de wil te tonen om onze sociale zekerheid te beschermen, in eerste instantie voor mensen die er al een aantal jaren hebben toe bijgedragen, en daartoe een aantal decreten aan te nemen die voldoende gemotiveerd zijn zodat ze de grondwettelijke toets kunnen doorstaan. Hij begrijpt dat de N-VA deel uitmaakt van een coalitie waarin ze met handen en voeten gebonden is aan haar coalitiepartners en waarin het punt van sociaal beleid en toegang tot sociale woningen helemaal niet aan de orde is, zodat men dan maar overgaat tot de orde van de dag. Van de regelmatige stoere verklaringen in de pers of op Twitter komt in de realiteit niets in huis en dus moet N-VA met een slecht rapport naar de kiezer. Vele mensen snappen echt niet meer dat er niets wordt gedaan aan de grote toevloed van vreemdelingen in de sociale huisvestingssector. De indieners willen daarom een duidelijk signaal geven met hun voorstel.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 5

Er zijn geen opmerkingen en de artikelen 1 tot en met 5 worden eenparig verworpen met 9 stemmen.

4. Stemming over het geheel

Het voorstel van decreet van Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Tom Van Grieken, Ortwin Depoortere, Stefaan Sintobin en Anke Van dermeersch houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, wat de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden voor een sociale woning betreft, wordt eenparig verworpen met 9 stemmen.

Lorin PARYS,
voorzitter

Piet DE BRUYN,
verslaggever